

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA INFORMACIÓ. UAB.
Curs acadèmic 1982-1983.
Assignatura: HISTÒRIA DE CATALUNYA CONTEMPORÀNIA.
Àrea: Història.
Curs: 3er
Professor: Joan B. Culla i Clarà.

A) TEMARI

I: DE LA DESFETA POLÍTICA A LA REPRESA ECONÒMICA: PANORÀMICA DE LA CATALUNYA DEL SEGLE XVIII.

La Nova Planta i la instauració del centralisme borbònic.- La situació de la llengua i la cultura.- El creixement demogràfic i la intensificació de la producció agrària.- Desenvolupament comercial i inicis de la revolució industrial al Principat.

II: LA CRISI DE L'ANTIC RÈGIM.

Catalunya i la Revolució Francesa.- Tensions socials i crisi de subsistències.- Les guerres amb Anglaterra i l'ensulsiada de la monarquia borbònica.- Les Guerres del Francès i l'annexió de Catalunya a l'imperi napoleònic.

III: ABSOLUTISME I LIBERALISME.

Les catastròfiques conseqüències de la guerra i la lenta recuperació econòmica.- Els avatars polítics del regnat de Ferran VII.- Els posicionaments socials: del liberalisme burgès al reialisme camperol.

IV: L'ARRENCADA DE LA REVOLUCIÓ BURGESA.

Les bases materials: empena demogràfica, transformacions agràries i embranzida industrial.- Les tensions socio-polítiques: la revolució de 1835, la primera guerra carlina, l'"època de les bullangues".

V: LA CATALUNYA ISABELINA.

La consolidació econòmica: expansió agrícola i expandiment industrial.- La feblesa política; el centralisme dels moderats; la guerra dels Matiners; el bienni progressista: el despuntar del moviment obrer.- La lenta configuració del sentiment diferencial.

VI: EL SEXENNI REVOLUCIONARI.

Catalunya i la Revolució de Setembre.- L'eclosió federalista i la Primera República.- El carlisme.- Primera Internacional i anarcosindicalisme.- Els primers grups catalanistes.

VII: LA RESTAURACIÓ.

L'evolució econòmica: de la Febre d'Or a la crisi de fi de segle.- La superestructura política: caciquisme i partits dinàstics.- El moviment obrer entre la clandestinitat, el terrorisme i la desorganització.- La maduració ideològica del catalanisme.- L'impacte de la desfeta colonial.

VIII: DEL NAIXEMENT DEL CATALANISME POLÍTIC A LA SETMANA TRÀGICA.

Els fonaments demogràfics i econòmics del Noucents.- La formació de la Lliga Regionalista.- Els orígens del lerrouxisme i les bases del seu

desenvolupament.- La Solidaritat Catalana.- L'aparició de Solidaritat Obrera.- Panoràmica socio-política de la Barcelona de 1909.- La Setma na Tràgica: els fets i les conseqüències.

IX: LA CONSOLIDACIÓ DEL CATALANISME I L'ASCENS DEL MOVIMENT OBRER.

Creació i fracàs de la UFNR.- La lenta davallada del republicanisme radical.- La consolidació del predomini regionalista i l'assoliment de la Mancomunitat.- De la fundació de la CNT a la primera Guerra Mundial.- El Partit Republicà Català.

X: EL FRACÀS DE LA LLIGA I L'ESCLAT DE LA GUERRA DE CLASSES.

L'Assemblea de Parlamentaris de 1917 i la incorporació de la Lliga a les oligarquies centralistes.- La campanya autonomista de 1918.- La CNT, de la vaga general d'agost a la vaga de la Canadenca.- La generalització de la violència social: pistolerisme i repressió.- La diversificació del nacionalisme.

XI: LA DICTADURA DE PRIMO DE RIVERA I CATALUNYA.

Arrels catalanes del cop d'estat.- L'actitud del règim envers Catalunya; la supressió de la Mancomunitat.- La rèplica de les forces polítiques catalanes: de la inhibició a l'activisme.- El moviment obrer sota la Dictadura.

XII: LA CONFIGURACIÓ D'UN NOU EQUILIBRI SOCIO-POLÍTIC.

El compromís de la Lliga amb la monarquia.- La reorganització de l'espai republicà-catalanista i les relacions amb el republicanisme espanyol.- La formació d'Esquerra Republicana.- Les eleccions d'abril i l'adveniment de la República.

XIII: LA REPÚBLICA: EL PERÍODE CONSTITUENT.

De la República Catalana a la Generalitat provisional.- El sistema de partits a la Catalunya republicana.- L'Estatut de Núria.- El debat parlamentari i l'aprovació de l'Estatut de 1.932.

XIV: LA CATALUNYA AUTÒNOMA (1932-34): PROBLEMES I REALITZACIONS.

Configuració política de la Generalitat estatutària en la breu etapa de normalitat: el Parlament, els presidents, els governs, les crisis.- La depressió econòmica i els seus efectes socials.- Les organitzacions obreres menors (USC, BOC, etc.).- L'evolució interna de la CNT: trenquistes i faïstes.- Les relacions CNT - govern català: de la cordialitat a l'insurreccionalisme.- El problema rabassaire.- L'enrarament del clima socio-polític.

XV: DEL SIS D'OCTUBRE A LA REBEL·LIÓ MILITAR.

La "crisi de 1934".- Els fets d'octubre: desenvolupament i significació. La suspensió de l'Estatut i la repressió.- La "Generalitat governativa".- El Front d'Esquerres i les tendències unitàries dins del moviment obrer.- Les eleccions del febrer de 1936 i el restabliment de l'autonomia.- L'"oasi català".

XVI: CATALUNYA EN LA GUERRA CIVIL.

El Dinou de Juliol al Principat.- El poder real i el poder legal: Comitè de Milícies Antifeixistes i Generalitat.- La creació del PSUC i el

seu paper sociopolític immediat.- La reraguarda republicana.- L'auto-
nomia de guerra.- La nova organització econòmica i social.- La difi-
cil reunificació de poders: els Fets de Maig.- La restricció de l'au-
tonomia i la desfeta militar.

XVII: CATALUNYA SOTA EL FRANQUISME.

Panoràmica general de l'actitud de la dictadura envers Catalunya.- Les
característiques del creixement demogràfic i econòmic.- El règim i la
societat catalana.- La resistència cultural.- L'oposició política:
protagonistes, accions i etapes.

B) BIBLIOGRAFIA BÀSICA (Manuals)

BALCELLS, Albert Cataluña contemporànea (2 vols)
Madrid, Siglo XXI, 1974-77.

VICENS VIVES, J. i LLORENS, M. Industrials i polítics
Barcelona, Teide, 1980 (reed.)

ARDIT, BALCELLS, SALES Història dels Països Catalans (de 1714 a 1975)
Barcelona, Edhasa, 1980.

REGLÀ, Joan (Director) Història de Catalunya (volum II)
Barcelona, Aedos, 1972.

Autors Diversos Història de Catalunya (volums 4, 5 i 6)
Barcelona, Salvat, 1978.

SOBREQUÈS, Jaume (Director) Història de Catalunya (volums X i XI)
Bilbao, Edit. La Gran Enciclopedia Vasca,
1981.

C) ORIENTACIÓ I AVALUACIÓ DEL CURS

Els dos elements bàsics d'avaluació del curs, ambdós obligatoris en
principi, seran:

a) Un treball monogràfic de recerca sobre un punt concret de l'assigna-
tura, la realització del qual haurà d'ésser discutida amb i supervisa-
da pel professor.

b) Algun tipus de proves escrites, en forma d'examen o de comentari
de text, a realitzar al llarg del curs. Hi haurà també, en cas neces-
sari, un examen final.